

SAMOSTALNIŠKI VEČBESEDNI LEKSEMI S POMENOTVORNEGA VIDIKA

Špela Petric

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU, Ljubljana

UDK 81'373.74:81'373.612.2

V prispevku¹ so v okviru analize novejših samostalniških večbesednih leksemov s potencialnim terminološkim pomenom obravnavani leksikalizirani ali neleksikalizirani metaforični in metonimični pomenski prenosi, ki prispevajo k novim skladenjsko-pomenskim kombinacijam posameznih besed v besedni zvezi, k posledičnemu povezovanju njihovih pomenov v enotni pomen besedne zveze v smeri skupa, sklopa in zrasleka ter k višji stopnji leksikaliziranosti in ustaljenosti večbesednega leksema.

večbesedni leksem, pomenska zlitost, pomenski prenos, metafora, metonimija, leksikalizacija, povezovalnost

This paper builds on the analysis of newer nominal multi-word lexemes with potential terminological meaning from the perspective of semantic derivation. Lexicalised or non-lexicalised metaphorical and metonymic semantic transfers contribute to new syntactic-semantic combinations of individual compounds of a phrase, to the consequent merger of their meanings to form a single meaning of a set phrase and to a higher level of lexicalization and stability of a multi-word lexeme.

multi-word lexeme, semantic merger, semantic transfer, metaphor, metonymy, lexicalization, collocability

1

Leksikalnopomenske lastnosti večbesednih leksemov, ki potrjujejo leksemskost stalnih besednih zvez, so v pričujočem prispevku osvetljene s pomenotvornega vidika, pri čemer so obravnavane vrste pomenskih prenosov (sestavlin) novejših² samostalniških nefrazeoloških večbesednih leksemov s potencialnim terminološkim pomenom.³ Pri njihovi tipologiji, temelječi na stopnji pomenske zlitosti večbesednega leksema,⁴ je upoštevana vzročno-posledična povezava med stopnjo prenesenosti pomena (sestavlin) večbesednega leksema na eni strani ter med stopnjo pomenske zlitosti

¹ Prispevek je prirejen na podlagi poglavja iz doktorske disertacije z naslovom *Slovenski večbesedni leksemi z vidika slovaropisja* pod mentorstvom red. prof. dr. Andreje Žele.

² Novejša leksika je opredeljena kot leksika, ki se je pojavila zlasti v zadnjih dvajsetih letih, gl. *Analitična osvetlitev novejšje slovenske leksike* (Gložančev v: Gložančev idr. 2009: 9–36).

³ Osnovni gradivski viri za tovrstne večbesedne lekseme so *Slovar novejšega besedja slovenskega knjižnega jezika*, *Sprotni slovar slovenskega knjižnega jezika* (po slovarjih so povzete tudi slovarske razlage), monografija *Novejša slovenska leksika* (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri) in korpusi FidaPLUS, Gigafida in Nova beseda.

sestavin in s tem povezano leksikaliziranostjo, ustaljenostjo večbesednega leksema na drugi strani, ki se odraža tudi v omejeni povezovalnosti posameznih sestavin večbesednega leksema. Metonimični in metaforični pomenski prenos namreč prispevata k **povezovanju** pomenov posameznih besed v besedni zvezi v enotni, celotni pomen in sta zato pogoj za leksikalizacijo stalne besedne zveze, ki je kot leksikalna enota členjena samo navidezno, izrazno – globinsko, pomensko pa je celovita.

Pomenski prenos, vezan na eno sestavino besedne zveze, je lahko **leksikaliziran** ali **neleksikaliziran**. Posledica leksikaliziranega pomenskega prenosa je pomenska osamosvojitve sestavine zveze, ki ima tako več povezovalnih možnosti, zato tvori več (stalnih) besednih zvez. Sestavina besedne zveze z neleksikaliziranim pomenom pa ima samo eno povezovalno možnost (enopovezovalnost oz. monokolokabilnost). Največjo stopnjo stalnosti imajo besedne zveze, pri katerih imata obe sestavini neleksikaliziran pomen (te z vidika stopnje pomenske zlitosti sestavin spadajo med zrasleke).

1.1

K pomenski trdnosti in ustaljenosti besedne zveze poleg pomenskih prenosov prispeva tudi **terminologizacija**. Termini zaradi svoje besedilne funkcije nimajo možnosti pomenskega širjenja; možnost širitve pomenja pridobijo z determinologizacijo.⁵ Besedna zveza, ki ne razvija novih pomenov, ima tako možnost terminologizacije; ko se besedna zveza terminologizira, izgubi potencial za nadaljnje pomenske prenose in s tem pridobi stalnost. Zaradi natančne opredeljenosti in najvišje stopnje ustaljenosti terminološkega pomena tudi terminološki večbesedni leksemi z lastnostmi sestave (torej pomensko prozorni) potrebujejo slovarsko razlago.

2

Metonimija je enostavnejši pomenski prenos, saj se zgodi v okviru iste pojavnosti, pri čemer je le izpostavljen drugi del ali drugi vidik te pojavnosti – zato je v slovarju metonimični pomenski prenos navadno prikazan kot podpomen oziroma pomenski odtенок.

Z vidika pomenskosestavinske zgradbe je za metonimijo značilno predvidljivo gibanje pomenskih sestavin motivirajočega pomena glede na metonimični pomen;

⁴ Tipologija novejših samostalniških večbesednih leksemov s potencialnim terminološkim pomenom, zasnovana na teoriji ruskega jezikoslovca N. M. Šanskega (1963), ki sta jo za analizo slovenskega gradiva uporabila zlasti J. Toporišič (1974) in A. Vidovič Muha (1988), temelji na štirih jasno opredeljenih stopnjah pomenske zlitosti njihovih sestavin (zraslek, sklop, skup in sestava). Tako zasnovana tipologija v kombinaciji z določanjem stopnje povezovalnosti sestavin besednih zvez z metodo korpusnih statističnih izračunov omogoča ugotavljanje stopenj leksikaliziranosti večbesednih leksemov in prikaz dinamike procesa stopnjevanja pomenske trdnosti (od sestave proti zrasleku, ki obdrži možnost tolmačenja kot proste zveze), skupaj z upoštevanjem ustreznih teoretičnih izhodišč pa lahko prispeva jezikoslovno utemeljena merila za konsistentno uslovarjanje tovrstne leksike.

⁵ M. Žagar Karer jezikovnosistemsko determinologizacijo deli na delno in popolno. Pri delni ostanejo po prehodu iz znanstvenih besedil v splošna glavne pomenske sestavine prepoznavne, ostale pa se umikajo v ozadje (še vedno gre za isti pojem), npr. *antena*, *cunami*, *holding*. Za popolno determinologizacijo pa je značilno, da na podlagi pomenskega prenosa nastane nov pomen, ki ne označuje več istega pojma kot termin, npr. *veržna reakcija* (Žagar Karer 2007: 600).

v ta pomen vstopa nova UPS, pomenske sestavine motivirajočega pomena pa se ohranijo na ravni razločevalnih pomenskih sestavin (Vidovič Muha 2000: 142).

2.1

Skupi z metonimičnim pomenskim prenosom so v gradivu za novejšje besedje redkejši kot skupi z metaforičnim pomenskim prenosom. Primer za metonimijo v jedrnem (samostalniškem) delu zveze je *avkcijska hiša*⁶ (UPS: podjetje, ustanova, RPS: ki se ukvarja z organizacijo dražb); primer za metonimični prenos prilastkovne sestavine zveze pa je leksem *desetdnevna vojna* (UPS: vojna, RPS: za osamosvojitve Slovenije leta 1991).

Večina skupov s preneseno prilastkovno sestavino (metonimija temelji na izpostavljanju vidika izvornosti pojavnosti) izkazuje prevladovanje dveh izhodiščnih tipov vrstnega pridevnika, in sicer izkrajevnega (npr. *angleški brak*, *daytonski sporazum*) in izlastnoimenskega (npr. *alzheimerjeva bolezen*).

2.2

Sklopi, nastali z metonimijo, so v zbranem gradivu redkejši. Za večino primerov je značilna kombinacija metaforičnega in metonimičnega pomenskega prenosa izhodiščnega pomena, pri čemer je metonimija vezana na samostalniško jedrno sestavino zveze, npr. *odprti telefon*, nekateri pa so nastali z metonimičnim prenosom celotne proste besedne zveze, npr. *bela halja*. Ker je metonimična povezava logična in bolj razvidna od asociativne metaforične povezave med izhodiščnim in novim pomenom (asociativna povezava se zaradi nejasnosti lažje izgublja), lahko sklepamo, da sklopi, nastali z metonimijo, ne prehajajo v zrasleke.

3

Metaforični prenos je zapletenejši pomenski prenos, ki se zgodi po asociativni poti. Ima več kombinatornih možnosti kot metonimični, ki je omejen na isto pojavnost, zato je leksikalna metafora pogostejša kot metonimija. Metaforično pridobljeni leksikalizirani pomeni leksemov so v slovarju navedeni kot samostojni pomeni.

S pomenskosestavinskega vidika gre pri leksikalni metafori za vnašanje novih pomenskih sestavin na podlagi medsebojnega vplivanja (interakcije) vsebin dveh denotatov (Vidovič Muha 2000: 143).

3.1

Največ novejših večbesednih leksemov, nastalih z metaforičnim prenosom, ima lastnosti skupa.

3.1.1

Skupov, pri katerih je metaforičnost vezana na jedrni del zveze, je več kot tistih s preneseno prilastkovno sestavino.

⁶ Pri skupih je podčrtana sestavina s prenesenim pomenom.

V podstavi metaforičnega pomena je lahko (1) **oblika**, npr. *glasbeni stolp* (UPS: elektronska naprava, RPS: za predvajanje glasbe, sestavljena iz več komponent, zlasti radija, CD-playerja, ojačevalnika), prevladujejo pa primeri z metaforizacijo na podlagi (2) **funkcije ali namembnosti**, npr. *alternativna medicina* (UPS: način ugotavljanja in zdravljenja bolezni, RPS: ki v nasprotju z uradno medicino ne uporablja le znanstveno preverjenih metod).

Primeri za spremembo kategorialne pomenske sestavine samostalnika (tj. živosti in človeškosti) ob metaforičnem pomenskem prenosu sta leksema *avtomatska tajnica* (UPS: naprava, RPS: ki predvaja posneto uporabnikovo sporočilo in shranjuje posnetke sporočil telefonskih klicev) ter *elektronska varuška* (UPS: priprava, RPS: za zaznavanje zvokov v prostoru z otrokom in njihovo prenašanje v drug prostor), ki kažeta, kako poimenovanja poklicev motivirajo jedro samostalniške (terminološke) zveze po funkciji.

Obširnejša množica večbesednih leksemov s prilastkom *elektronski* kaže, kako lahko določilna sestavina besedne zveze, tj. levi prilastek, prispeva k metaforizaciji besedne zveze. Tovrstne zveze namreč označujejo nove pojavnosti, nastale kot posledica digitalizacije, razvoja tehnike in široke uporabe računalnikov kot nadomestilo za nekatere predmete ali dejavnosti, tj. kot njihove elektronske, digitalne različice, zlasti v obliki internetnih storitev, npr. *elektronska redovalnica*. Pomenski prenos, vezan na jedro, je utemeljen na podobnosti po funkciji (zato isti izraz in novi pomen), vrstni pridevnik kot določujoča sestavina zveze pa je v svojem izhodiščnem pomenu in določa vrsto novih pojavnosti (*elektronski, digitalni*). Večjo množico novejših skupov s preneseno jedrno sestavino, nastalih zlasti z razmahom računalništva, izkazuje tudi pridevnika *programski* in *računalniški*, npr. *programska podpora, računalniška mreža* ipd.

3.1.2

Primerov skupov s prenesenim pridevniškim prilastkom je med novejšim besedjem nekoliko manj. V prilastku je lahko izpridevniški vrstni pridevnik (izkakovostni, izdeležniški), metafori pa so podvrženi tudi pravi vrstni pridevniki, gl. npr. *fotografski spomin, adrenalinski šport* ipd.

Med vrstnimi pridevniki s prenesenim pomenom je v gradivu novejšega besedja precej takšnih, ki so nastali iz **kakovostnih**, tj. iz pridevnikov **barve** (npr. *črna točka, rdeče meso, rumeni časopis*); iz pridevnikov **stanja, lastnosti** (npr. *anonimni pokop, agresivno zdravljenje, divje odlagališče, dobri holesterol, mehka droga, mladi raziskovalec, neskončni papir, nore gobe*); iz pridevnikov **dejanja** (npr. *dežurni krivec, leteči cilj, montirani proces, parkirana delnica*), pa tudi iz **snovnih** pridevnikov (npr. *goveja glasba, jogurtna revolucija*).

Pri vrstnih pridevniki, ki niso nastali iz kakovostnih, so lastnosti samostalnika v podstavi, na katerih temelji metaforični pomen pridevnika, **videz, oblikovanost**: *kasetna bomba, palični mešalnik, pomarančna koža, vrvični telefon; razsežnost: širokopasovna povezava; nahajanje* v času in prostoru: *pomladna stranka; funkcija: fotografski spomin, gverilsko vrtnarjenje, verižni kadilec*.

Pretvorba stalne besedne zveze s pravim vrstnim pridevnikom, ki ima preneseni pomen, v zvezo z desnim prilastkom načeloma ni mogoča, ker zveza ob pretvorbi izgubi smisel, zato tudi pomenska analiza vrstnega pridevnika s prenesenim pomenom ni mogoča, npr. *fotografski spomin* 'spomin **fotografskega aparata/fotografa' ali *krompirjeve počitnice* 'počitnice **iz krompirja'. Z neleksikaliziranim pomenskim prenosom se namreč spremeni tudi skladenjsko-pomensko razmerje med sestavinama besedne zveze. Morebitna pomenska pretvorba prilastkovnega dela zveze je možna le kot opis (razlaga) metaforičnega odnosa z izhodiščnim pomenom motivirajoče besede pridevnika, npr. **spomin, v katerem so podatki shranjeni natančno, podrobno kot na fotografiji*; ta princip je uveljavljen tudi v slovarskih razlagah tovrstnih zvez, npr. *informacijska družba* (UPS: družba, RPS: s tako informacijsko infrastrukturo, ki omogoča dostopnost informacij vsakomur, na vsakem mestu in ob vsakem času).

V nasprotju z zrasleki in sklopi, kjer gre za pomenski prenos celotne zveze, je pri skupu prenesena ena sestavina, pri čemer gre lahko za leksikalizirani ali neleksikalizirani pomenski prenos.

Pri skupih z leksikaliziranim pomenskim prenosom prilastkovne sestavine je pomenska analiza vrstnega pridevnika s prenesenim pomenom možna, ker se je metaforično nastali pomen osamosvojil. Leksikaliziranost pomena potrjuje besedilo;⁷ taki pridevniki določajo različna samostalniška jedra, npr. *pametni + hiša, kartica; zeleni + gibanje, gnojenje*.

3.2

Glede na razvidnost pomena zveze iz pomenov sestavin sklope delimo v dve skupini:

(1) sklopi s sinhrono nemotiviranim prenesenim pomenom glede na motivacijsko izhodišče, ki so bližji zraslekom (pomeni posameznih sestavin so neleksikalizirani, neustaljeni, pomen večbesednega leksema kot celote pa je še asociativno razviden brez diahrona analize);

(2) sklopi z leksikaliziranim prenesenim pomenom vsaj ene od sestavin, ki so glede na definicijske lastnosti bližji skupom – pri teh je pomenska analiza posameznih sestavin leksema mogoča, ker ima vsaj ena od sestavin leksikalizirani preneseni pomen.

Sklopi z leksikaliziranim pomenom vsaj ene od sestavin so v slovarski mikrostrukturi lahko vezani na posamezni pomen iztočnice, zaradi pomenskega prenosa, vezanega na vse sestavine, pa obvezno potrebujejo razlago.

⁷ »Besedilne uresničitve metaforično motiviranega pomena so merilo stopnje leksikaliziranosti.« (Snoj 2004: 166) Zveze, ki dokazujejo pomen, Novak (1975: 38) imenuje *tipične zveze*, vse tipične zveze skupaj pa imenuje *mrežo tipičnih zvez*. Tudi Suhadolnik (1968: 222) poudarja pomembnost sobesedila pri določanju pomena: »Iz spoznanja, da živita beseda in njen pomen le v sobesedilu, in sicer v tipičnem sobesedilu, bodo imele besede ob sebi tako navadne, proste zveze z ustreznimi vezavami kot posebne in stalne oz. terminološke ter frazeološke zveze. [...] Vse to gradivo potrjuje pomene in kaže možne realizacije v sobesedilu, s tem pa tudi stalnost in sistemskost knjižnega jezika.«

Metaforični pomenski prenos je torej vezan na celo besedno zvezo; asociativna prvina je lahko: (1) **barva**, npr. *bela karavana* (UPS: skupina smučarjev in njihovih spremljevalcev, RPS: ki se udeležujejo zimskih smučarskih tekmovanj v različnih krajih), *modri planet* (UPS: planet, RPS: Zemlja); (2) **oblika ali otip**: *pohorska omleta* (UPS: sladica, RPS: iz biskvitnega testa, nadevana z vloženi brusnicami in obložena s stepeno sladko smetano), *svetlobno pero* (UPS: naprava, RPS: peresu podobna, vhodna, občutljiva na svetlobo, ki z dotikom na računalniški zaslon omogoča izbiranje ukazov in premikanje kazalca); najpogosteje pa (3) **funkcija ali namembnost**: *adrenalinski park* (UPS: park, RPS: za adrenalinske športe); *kronska priča* (UPS: kdor, RPS: lahko v sodnem ali upravnem postopku odločilno vpliva na izid postopka).

3.3

Značilnost novejšega besedja je pomenska **asimetričnost** (Vidovič Muha 2000: 19) kot posledica neustaljenosti oz. postopnega ustaljevanja izraza in pomenja. Nekaterim izrazom je težko določiti pomen, ker kot sestavina besednih zvez izkazujejo različne pomenske odtenke, po drugi strani pa imajo nekateri pomeni več izrazov, ki so lahko popolni sinonimi, npr. *civilna neposlušnost* in *državljska neposlušnost* (UPS: nepokorščina, RPS1: nenasilna, RPS2: državnim organom).

Skupi s preneseno jedrno sestavino imajo istopomenske zgradbene različice (Žele 2004: 147)⁸ zlasti dveh tipov:

(1) možnost zamenjave ima jedrna sestavina s prenesenim pomenom (teh primerov je manj), npr. *disketni pogon* in *disketna enota*, *slikovna pika* in *slikovna točka*, *solatni bar* in *solatni bife*;

(2) možnost zamenjave ima prilastkovna sestavina v izhodiščnem pomenu (teh primerov je več), npr. *civilna neposlušnost* in *državljska neposlušnost*, *digitalni podpis* in *elektronski podpis*, *digitalni zapis* in *elektronski zapis* ipd.

Tovrstne istopomenske različice pri skupih ne ostajajo vedno na isti stopnji pomenske zlitosti, npr. skup *besedilni korpus* ima različico z lastnostmi sklopa, *jezikovni korpus*, *ozonski plašč* pa sestave, *ozonska plast*; skup *ekološki otok* ima različico v obliki zloženke, *ekootok*, skup *slana žetev* pa ima različico v obliki zveze z desnim prilastkom, *žetev soli*.

Med skupi s preneseno prilastkovno sestavino najdemo le štiri primere z istopomenskimi zgradbenimi različicami, in sicer *divje odlagališče* in *črno odlagališče*, *pametna tabla* in *interaktivna tabla*, *vroča linija* in *vroči telefon* ter *zeleni podor* in *zeleno gnojenje*.

Pri sklopih med novejšim besedjem najdemo več istopomenskih zgradbenih različic, npr. *globalna vas* ali *svetovna vas*, *navidezna resničnost* in *virtualna resničnost* in *virtualna realnost*, *prazni tek* ali *prosti tek*, *vroči stol* ali *vroči stolček*, *zabavna*

⁸ »[...] soobstoj tudi isto- in podobnopomenskih besednih in besednozveznih različic je z vidika razvojne živosti in aktualnosti jezika nekaj povsem samoumevnega«. (Žele 2004: 147)

industrija in *industrija zabave*, pri čemer različice ostajajo na isti stopnji pomenske zlitosti.

3.4

Večpomenskost se v gradivu pri skupih načeloma potrjuje le v primerih, ko isti leksem poimenuje dve pojavnosti, pomena pa nista metaforično povezana, ampak ju povezuje samo preneseni pomen ene od sestavin večbesednega leksema,⁹ npr. *jogurtna revolucija* (1. UPS: organizirana zborovanja, demonstracije, RPS: proti takratni oblasti v jugoslovanski avtonomni pokrajini Vojvodini v letih 1988 in 1989; 2. UPS: oznaka, RPS: za organizirana zborovanja, demonstracije po letu 1991, usmerjene proti birokratskim in demokraciji odtujenim oblastnim strukturam na različnih nivojih).

Večpomenski skupi lahko, izjemno redko, nastanejo z metonimičnim prenosom (z metaforičnim glede na gradivo nikoli), npr. *zeleni čaj* (1. UPS: poživljajoča pijača iz posušenih listov čajevca (čaj), RPS: nefermentiranih; 2. UPS: posušeni listi čajevca za pripravo te pijače, RPS: nefermentirani).

V gradivu so tudi primeri večpomenskosti pri sklopih, npr. *novi val* (1. UPS: smer, RPS: v filmski umetnosti [...]), 2. UPS: glasba, RPS: rokovska, iz 70. in prve polovice 80. let 20. stoletja, ki izhaja iz panke, s prvinami pop glasbe), *odprta meja* (1. UPS: mejni prehodi, RPS: nenadzorovani, prosti, med državami, navadno povezanimi zaradi skupnih ciljev v skupnost suverenih držav; 2. UPS: prehod, uvoz v državo, in odhod, izvoz iz nje, RPS: dovoljen) ipd.

Literatura

- GLOŽANČEV, Alenka, JAKOPIN, Primož idr., 2009: *Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)*. Zbornik na podlagi istoimenskega projekta 2007–2009. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- NOVAK, France, 1975: Vloga skladnje pri določanju in dokazovanju pomenskih lastnosti besedja. Martina Orožen (ur.): *11. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti. 37–48.
- SNOJ, Jerica, 2004: *Tipologija slovarske večpomenskosti slovenskih samostalnikov*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- SUHADOLNIK, Stane, 1968: Koncept novega slovarja slovenskega knjižnega jezika. *Jezik in slovstvo* 13/7. 219–224.
- ŠANSKIJ, Nikolaj Maksimovič, ¹1963, ⁶2011: *Фразеология современного русского языка*. Moskva: Vysšaja škola, Knjižni dom »Librokom«.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1973/1974: K izrazju in tipologiji slovenske frazeologije. *Jezik in slovstvo* 19/8. 273–279.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 1981: Fraza kot merilo pomenske delitve nekakovostnih pridevnikov. *Jezici i književnosti jugoslovenskih naroda i narodnosti u XX veku*. Beograd: Filološki fakultet, Mednarodni slavistički centar. 123–132.

⁹ Po tipologiji večpomenskosti J. Snoj (2004: 99–101) gre za posredno motivirano večpomenskost: »Te vrste večpomenskost obstoji tako, da imajo pomeni skupno izhodišče v enem pojmu, vendar samostojno obstoječem zunaj znotrajleksemsko povezanih pomenov in neodvisno od njih«. (Prav tam: 99)

- VIDOVIČ MUHA, Ada, 1988: Nekatere jezikovnosistemske lastnosti strokovnih besednih zvez. *24. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 83–91.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, ¹2000a, ²2013a: *Slovensko leksikalno pomenoslovje: Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete (Razprave Filozofske fakultete).
- ŽAGAR KARER, Mojca, 2007: Determinologizacija v splošnih in terminoloških slovarjih. Irena Orel (ur.): *Razvoj slovenskega strokovnega jezika. Obdobja 24*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. 599–609.
- ŽELE, Andreja, 2004: Aktualizacijsko širjenje/oženje pomenja ustaljenega besedja kot odraz besedilne različnofunkcijskosti. Erika Kržišnik (ur.): *Členitev jezikovne resničnosti. Obdobja 22*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 133–148.
- ŽELE, Andreja, 2009: Pomenotvorne zmožnosti z vidika /de/terminologizacije (v slovenščini). Nina Ledinek, Mojca Žagar Karer, Marjeta Humar (ur.): *Terminologija in sodobna terminografija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 125–139.